

Handschriftliches.

Proben Homerischer Scholien aus Cod. Ven. B. in
ihrer wahren Gestalt.

II. B. 305.

Ἡμεῖς δ' ἀμφὶ περὶ κρήνην ἱεροῦς κατὰ βωμούς] μέχρι
τοῦ, τῷ δεκάτῳ δὲ πόλιν αἰρήσομεν εὐρυάγυιαν. περὶ τοῦ-
των τῶν ἐπῶν ἠπόρηται ὁ Ἀριστοτέλης τοιαῦτα· διὰ τί ὁ
Κάλχας, εἰ μὲν οὐδὲν ἦν τέρας τὸ γενόμενον, ἔξηγεῖται ὡς
τέρας· τί γὰρ ἄτοπον ὑπὸ ὄρεως στρουθοῦς κατέδεσθαι, ἢ
τούτους ὀκτώ εἶναι; περὶ δὲ τοῦ λίθου γενέσθαι οὐδὲν λέγει,
ὃ ἦν μέγα· εἰ μὴ ἄρα εἰς τὸν ἀπόπλουον ἐσήμεαιεν, ὡς τινὲς
φασιν. Καὶ εἰ μὴ τις (Vill. μάρτυς Cod. M¹) ἔλεγε, καὶ
τότε ἀξίως ἔλεξε (Vill. ἔλεγε) τοῦτο. ὅτι οὐδὲ ἀπέδωκεν, ἂν
εἶη τὸ τέρας. ἐνάτη γὰρ ἦν ἡ μήτηρ, δεκάτῳ δὲ τὸ Ἴλιον ἦλω.
φησὶν οὖν μὴ εἰς τὸν νόστον εἰρηῆσθαι τὰ περὶ τῆς ἀπολιθώ-
σεως τοῦ δράκοντος, διὸ οὐδ' ἐποίησε λόγοντα· οὔτε γὰρ
πάντες ἐγένοντο ἄνοστοι, γελοῖός τ' ἂν ἦν (Vill. δ' ἂν ἦν)
οὐκ ἀποτρέπων τοῦ πλοῦ, ἀλλὰ πλεῖν προστρεπόμενος, ὡς
ἐδήλον τὰ σημεῖα μὴ ἐπανήξιν· μὴ ποι' οὖν φησὶ τὸ ση-
μεῖον, τὸ λίθον γενέσθαι, βραδυτῆτος (Vill. βραδὺ τοῦτο
Bekk. βραδυτῆτος) σημεῖον ἦν, ὅπερ ἦδη καὶ ἐγεγόνει, καὶ
οὐκέτ' ἦν φοβερόν. ἐλήφθη δὲ ἐν (Vill. οὖν) ἔτεσιν ἐννέα·
τοῦ δεκάτου γὰρ ἔτους ἀρχομένου ἐγένετο, ἀριθμεῖ δὲ τὰ
δλόκληρα ἔτη, ὥστε συνάδει ὀρθῶς ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀπολωλέ-
των καὶ τῶν ἔτων. οἱ δὲ τὰ περὶ οἰωνιστικῆς τῆς καθ' Ὀμηρον
γράψαντες τὴν μὲν νεοττίαν, ὡς ἂν ἐπ' ἄκρων (Vill. ἄκρας)
τῆς πλατάνου κειμένην τῶν κλάδων (Vill. τοῦ κλάδου), οἶσαν
ἐνάερον (Vill. ἐννάετον Bekk. ἐνναέτιν) εἰλήφθαι φασὶ πρὸς
τὴν ἀνεμίοεσαν πόλιν. τοὺς δ' (Vill. τ') ἐνοικοῦντας ἐν αὐτῇ
στρουθοῦς στρατὸν εἶναι ἄλλοεθνή. πολλοὶ γὰρ ἐπίκουροι
πολλέων ἐκ πολίων κατώκουν τὴν πόλιν. πτηνοὶ γὰρ ἀέρι

μᾶλλον ἢ χῶρα οἰκειότεροι. τὸ δὲ ξύλον τῆς πλατάνου νεαροῦ ξύλου καὶ ἰδρυλοῦ, δι' οὗ ὁ δράκων ἐπίγειον (Vill. ἐπίγειος Bekk. ἐπίγειος ὦν) ἀνύει πορείαν ἐπὶ τοὺς στρουθοὺς, ἐδῆ-λου οὖν ὅτι (Vill. et Bekk. διότι) πολὺς στρουτὸς πορείαν ποιησάμενος διαπόντιον, νηΐτης (Vill. et Bekk. νηυσί) περά-σας, διὰ τῆς χῶρας ἐπιπεσεῖσθαι τοῖς Τρωσὶν ἔμελλεν καὶ λαγρείας εἶνεκα (Vill. ἔνεκα) τὸν πόλεμον ἐνστησάμενοι (Vill. ἐνιστησ. Bekk. ἐνστησ.) ὥσπερ τῆς Ἀθη-νᾶς ἱερός ὁ δράκων.

(Es folgt hierauf in dem Cod. B. noch ein sehr großes, später hinzugefügtes Stück, zum Theil Wiederholung des in dem Vorstehenden schon Gesagten, zum Theil das enthaltend, was in dem Scholion zu B. 308 ὁ δράκων Ἀθηναῖς ἱερόν κτὲ und bei Wassenbergh p. 267. in dem Scholion zu B. 311 steht.)

II. Γ. 65.

Οὗτοι] τὸ „οὗτοι ἀπόβλητ' ἐστὶ θεῶν ἐρικυδέα (Vill. ἐρικερδέα) δῶρα, ὅσσα κεν αὐτοὶ δῶσιν, ἐκῶν δ' οὐκ ἂν τις ἔλοιτο“ ἐναντιολογίαν δοκεῖ περιέχειν. τὰ γὰρ μὴ ἀπόβλητα δῶρα, καὶ μάλα παρὰ θεοῦ δωρούμενα καὶ ἐρικερδέα, πῶς οὐκ ἂν τις ἔλοιτο; λύσις· (Vill. λύεται) πῶς οὐκ ἂν τις ἔλοιτο (diese 4 Worte fehlen bei Vill.) μαχομέναις ταῖς (fehlt bei Vill.) κατὰ τὸ κοινὸν ἐνοίαις· ἢ δὲ λύσις· θεῶν δῶρα οὐ μόνον ἂ διδῶσιν ἀγαθὰ, ἀλλὰ καὶ ἂ παρέχουσι κακά. „δοιοὶ γὰρ τε πίθοι κατακείαται ἐν Διὸς οὐδει, δῶ-ρων οἷα δίδωσι κακῶν, ἕτερος δὲ ἑάων.“ ὥστε δῶρα καὶ κακά, ἅπερ οὐκ ἂν τις ἐκῶν ἔλοιτο. δοθέντα δὲ στέργειν αὐτὰ ὀφείλει (Vill. ὀφέλλει). ἢ ἀπλῶς τὰ δῶρα, ὅποια ἂν ᾖ παρὰ θεῶν (Vill. θεοῦ), φησὶν, οὐδὲ ἀπόβλητὰ ἐστὶ, διὰ τὸ μὴ (Vill. καὶ) ὑπὸ τὴν ὑμετέραν κείσθαι ἔξουσίαν (Vill. ἔξ. κείσθ.). τὸ οὖν μὴ εἶναι ἀπόβλητα, μῆτε ὑπ' ἐχόντων (Vill. ὑφ' ἐκόντων) ληπτέα, εἴρηται, οὐχ ὅτι ἐν τῇ ἡμετέρᾳ ἔξουσίᾳ κείται εἰς τὸ ἀποβαλεῖν ἢ λαβεῖν. ἀναιρεῖ δὲ καὶ (fehlt bei Vill.) ἐκάτερον τὸ ἐφ' ἡμῖν, ὡς μῆτε ἐνὸν ἡμῖν αὐτὰ ἀποβαλεῖν ἐθελήσασι, μῆτε λαβεῖν προθυμηθεῖσιν, ἂν τε ἀγαθὰ, ἂν τε ἐναντία. καὶ ἔστιν ὁ λόγος· ἂ θεοὶ διδῶσι δῶρα, καὶ ἐρικυ-

δέα, καὶ φαῦλα ἦ (fehlt bei Vill.) οὔτε ἀποβαλεῖν ἐφ' ἡμῖν ἐστίν, οὔτε λαβεῖν ἐφ' ἡμῖν ἂν εἴη. τὸ γὰρ ἐκὼν ἐκ κοινοῦ δεῖ καὶ πρὸς τὸ ἀποβαλεῖν ἀκοῦσαι, καὶ πρὸς τὸ ἐλεῖν. οὐ γὰρ ἐκὼν ἂν τις καὶ θέλων ἀποβάλοι, οὐδ' ἐκὼν ἂν τις καὶ θέλων λάβῃ (Vill. οὐ γὰρ ἐκὼν ἂν τις καὶ θέλων λάβῃ), ἃ ἐν τῇ τῶν κρειττόνων καὶ ὑπὲρ ἡμῶς ὄντων ἐξουσίᾳ κεῖται κτέ.

II. Γ. 276.

Ἀριστοτέλους (Vill. Πορφυρίου)
 . . Ζεῦ κτίσῃς μέγιστε, καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι, ὀππότεροι πρότεροι ὑπερόρκια (Vill. ὑπὲρ ὄρκια) πημῆνειαν, ἧδέ σφ' ἐγκέφαλος χαμάδις ῥέοι, ὡς ὄδε (Vill. ὄδ') οἶνος. οὐκ ἐπιώρκησαν μὲν οὖν. ἐκακούργησαν δὲ καὶ ἐβλαψαν τοὺς ὄρκους. ἐπάρατοι οὖν ἦσαν. ταῦτά τοι καὶ Ἑρα πειραῖται ἐξ αὐτῶν, ὧν κατηράσαντο (Vill. κατηρήσ.), γενέσθαι αὐτοῖς τὴν βλάβην. εὐξάμενων γὰρ ἐκείνων ὀππότεροι πρότεροι κτέ, ἡ Ἑρα ἀντὶ τοῦτο παρακελεύεται τῇ Ἀθηναῖ, ἐλθεῖν ἐς Ἴρωων καὶ Ἀχαιοῶν φύλοπιν αἰνήν, πειραῖν δ' ὡς κεν Τρωῆς ὑπερκύδαντας Ἀχαιοὺς ἄρξαντες πρότεροι ὑπερόρκια δηλήσασθαι (Vill. πειραῖν δ' ὡς κέντροισιν ὑπερκύδ. Ἀχ., ἄρξαντας προτέρους ὑπὲρ ὄρκια δηλ. Ebensf Bekk.; im Cod. steht: ὡς κεν τρωῶν und spätere ἄρξῃ πρότεροι). τὸ δὲ βλάψαι οὐκ ἐστὶν ἐπιωρκῆσαι.

II. Γ. 379.

Αὐτὰρ ὁ ἄψ ἐπόρουσε κατακτάμεναι μενεαίνων ἔγχεϊ χαλκείῳ] Ἀδύνατον (Vill. Αἰδύμου; ebensf Bekk.; Cod. ΔΔ^υ)· φασὶν εἶναι κατὰ τὸ ἐγχείρημα· ἐρρίφη γὰρ φησὶν ἤδη (Vill. ἤδη φησὶν) το ἔγχος. ἠύχθη παλάμηφιν ἐτώσιον. λύεται δὲ ἀπὸ τοῦ ἔθους (Vill. ἔτους)· δύο γὰρ δόρατα φέρειν νεομισμένον ἦν ὡς πολλαχοῦ λέγει· πάλλων δ' ὄξέα (Vill. δύο) δοῦρα κατὰ στρατὸν ὄχετο πάντη· ἢ ἀπὸ τοῦ καιροῦ. οὐ γὰρ ἔτυχε τότε ἀπολλόμενον (Vill. ἀπολλύμ.) τὸ ἔγχος, ἀλλ' ἐπὶ τῷ Ἀλεξάνδρῳ ὑπάρχον, οὗ κατεκυριεύθη.

II. Ε. 20.

Ἰδαῖος δ' ἀπόρουσε] κατηγόρει καὶ τούτου Ζαῖλος (Vill. τοῦ τοιούτου τύπου ὁ Ζ.), ὅτι λίαν, φησὶ, γελοῖως πεποίηκεν (Vill. setzt hinzu: ὁ ποιητής) τὸν Ἰδαῖον ἀπολιπόντα τοὺς ἵππους

καὶ τὸ ἄρμα φεύγειν. (Vill. seht hínzu: ἡδύνατο γὰρ μάλλον ἐπὶ τοῖς ἵπποις ἀλλὰ) ζήτηόν οὖν (seht bei Vill.), ὅτι κατέθορε μὲν τοῦ ἄρματος, ὡς ὑπερασπίσων τῷ ἀδελφῷ (Vill. τὸν ἀδελφόν). ἐλάβηθεις δὲ τὸν πολέμιον, εἰς φυγὴν ὤρμησεν (Vill. ἐτράπη). οἱ δὲ λέγουσιν, ὅτι εἰδὼς τὸ Διομήδους φίλιππον διὰ τοῦτο ἔα τοὺς ἵππους, ὅπως περὶ αὐτοὺς γένηται. ἢ ὅτι οὐκ ἐπέσπεισε (Vill. ἔπεισε Bekk. ἐπέστησε) τῷ συμφέροντι. αἱ γὰρ φρένες ταραχθεῖσαι, παρέπλαγξαν καὶ τὸν σοφόν. τοιοῦτος εὐρίσκειται παρ' αὐτῷ καὶ ὁ Ἀλέξανδρος, ἀγόμενος (Vill. ἐλκόμενος) ὑπὸ τοῦ ἐχθροῦ, καὶ ἀγχόμενος ὑπὸ τῆς κόρυθος (Vill. seht hínzu: καὶ τῆς παροῦσης συμφορᾶς) καὶ ἀγνοῶν χρῆσασθαι τῷ (Vill. seht hínzu: παρόντι) ξίφει κατὰ τοῦ πολεμίου.

II. Z. 311.

διὰ τί ὠνομάσθη ἡ Ἀθηνᾶ Πάλλας |
οἱ δὲ ποιητικῶς γράψαντες ἐκ τοῦ ἀέρος (Vill. ἐκ τοῦ Ἄζον, ebenso Bekk.; im Cod. seht áξα) εἶπον τὸ Παλλάδιον τοῦτο κατενεχθῆναι τῷ Τρωῶ, βυσιλεύοντι Φρυγῶν: τοῦτο Διομήδης καὶ Ὀδυσσεύς (Vill. ὁ Ὀδ.) πολλῶν (Vill. πολλῆς) τοίνυν μετὰξὺ κινήθόντων (Vill. κινήθεισης) καὶ γενομένης ὀψίας ὑπενόουν δὲ δόλῳ φρονεῦσαι αὐτὸν τὸν Ὀδυσσεῆα καὶ φιλονεικήσαντες (Vill. φιλονικ.) πρὸς ἀλλήλους ἀπέπλευσαν. ὅπερ Παλλάδιον ἀνέθεντο τῇ Ἀθηνᾶ. ἕτεροι δὲ φασίν, ὡς Παλλαδίων χρυσουμένων ἐν ταῖς πρώταις τῶν τριηρέων, οἱ Ἀθηναῖοι (Vill. et Bekk. Ἀξιαῖοι. Cod. ἄρηαῖοι) ἀγάλματά τινα ξύλινα τῇ Ἀθηνᾶ καθίδρονον, ὧν ἐπεμελοῦντο μέλλοντες πλεῖν.